973 ـ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پېشىن نامىزى ئوقۇشىنىڭ ھۆكمى

سۇئال

مەن بەزى ماملاردىن تۆەندىكى چ خىل شەرت ستىدا جۈمە نامىزىنىڭ ككى رەكئەت پەرزىدىن كېيىن تت رەكئەت پېشىن نامىزىنىڭ پەرزىنى قۇش كېرەك، دېگەن پەتىۋانى ڭلىدىم. 1- . گەر بىز سەدى رەبىستانىدىن يىراق بولساق. 2- . گەر بىز سلام دلىتىدە ياشىمىساق. 3- ياكى گەر بىزنىڭ ھكۆمىتىمىز سلامىي ھاكىمىيەت بولمىسا. سولىمغا سەمىمىي جاۋاب بەرگەن بولسىڭىز، بىزنىڭ دىيارىمىزدا ياشىقا چوڭلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇنداق قىلىۋاتىدۇ، لېكىن مەن بۇ توغرىدا ئىزدەنگەن بولساممۇ ئۇنىڭغا دائىر بىرەرمۇ ھەدىس تاپالمىدىم.

تەپسىلى جاۋاپ

جاۋاب:

مەدھىيە لاھقا خاستۇر.

جۈمەدىن كېيىن پېشىن نامىزى قۇش بەزى ئالىملارنىڭ ئىجتىھادىي كۆز قارشى بولۇپ، بۇنىڭ مەككىدىن يىراق بولۇش- بولماسلىق ، سلامى دلەت بولۇش ياكى بولماسلىق ۋە خىلافەتنىڭ بولۇش بولماسلىقى بىلەن لاقىسى يوق . ھلى سۈننە ۋەلجاما گە نىسبەتەن خىلافەتنىڭ بولۇش- بولماسلىقى ۋە خەلىفىنىڭ بۇيرۇقى جۈمە نامىزى قۇشىنىڭ شەرتى مەس. (فەتىۋا ل لەجنە ل ئىلمى8/187)

بۇ توغرىدا يېتەرلىك مەلۇماتقا ئىگە ئەمەس، ۋەياكى مەلۇماتقا ئىگە بولۇش پۇرسىتى بولمىغان ، سىز يىتقاندەك " مام" دەپ تىلىپ كېلىۋاتقان ئاشۇ كىشىلەرنىڭ " جۈمەدىن كېيىن پېشىن نامىزى قۇش كېرەك" دېگەن سزىگە بىز مەشھۇر لىملارنىڭ سزى بىلەن جاۋاب بېرىمىز. لىملار گەر بىر كىشى جۈمە نامىزىنى قۇغان بولسا نىڭ يەنە پېشىن نامىزى قۇشىنىڭ شەرئىەتتە ھېچقانداق رنى يوق كەنلىكىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. . گەر بىرەرى جۈمە نامىزىنى نتۇپ قېلىش سەۋەبىدىن، ياكى جۈمە نامىزىنىڭ كېيسەللىك ياكى سەپەردە بولۇشى دېگەندەك سەۋەبلەر تۈپەيلىنىڭغا پەرز بولمىغانلىقى بىلەن جۈمەنى قۇمىغان بولسا پېشىن نامىزىنى قۇشى زرۇر. ھېچقانداق دىنى كىتاپلاردا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ لەيھى ۋەسەللەمنىڭ ۋە ياكى ساھابىلىرىنىڭ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پېشىن قۇغانلىقى قەيت قىلىنمىغان. گەر شۇنداق قىلغان بولسا چوقۇم ئۇ توغرىدا ھەدىس ۋەياكى ساھابىلارنىڭ كۆز قارشى خاتىرلەنگەن بولاتتى.

(ئىبادەتنى چىن ئىخلاس تەۋرەنمەس ئەقىدە بىلەن پەيغەمبىرىمىزنىڭ سۈننىتىگە مۇۋاپىق ھالدا قىلىش تەۋسىيە قىلىنغان بولۇپ، ئىباەتنىڭ قوبۇل بولىشىدا، ئىككىلىپ ۋەياكى شەكلىنىپ ،ئۇ بولسا بولار،بولمىسا ئۇنىڭ ئورنىغا بۇ بولار دىگەندەك، مىسالغا ئالساق ئېھتىياتى پېشىن گە ئوخشاش ئەمەللەرنىڭ كۆندىلىك ئىبادەتلىرىمىزدە يۈز بىرىپ قىلىشىدىن ھەرەز قىلىشىمىز لازىم.

مۇسۇلمان ئىبادەتنى رەببىم چوقۇم قوبۇل قىلىدۇ دىگەن ئىشەنچ ۋە ئۈمىت بىلەن ئادا قىلىشى تەۋسىيە قىلىنىدۇ، چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئىبادەتنىڭ ھەقىقى لەززىتىنى تېتىيالايدۇ.دىمەك؛ جۈمە نامىزىنى ئادا قىلغان كىشى، جۈمە نامىزىدىن كىيىن

پىشىن نامىزى ئادا قىلىشقا بۇيرۇلمايدۇ.ــمــ (

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.